



אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות
ממורינו ראש
הישיבה שליט"א

צ"ה
שנה ב'
פרשת אמור
תשפ"ה



שאלות ותשובות
בעת סעודת פסח שני תשפ"ה

בכינוס אנשי שלומינו בירושלים
עיר הקודש עם רה"י שליט"א

שיעור ליל שישי
פר' אמור תשע"ט

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימי -
יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

שאלות ותשובות בעת סעודת פסח שני תשפ"ה

בכינוס אנשי שלומינו בירושלים עיר הקודש עם ראש הישיבה שליט"א

לא מסוגלים לשבת שעה ולהתבודד, אחרי שאנשים כל כך טרודים ועובר עליהם מה שעובר, לכן ביקש מוהרא"ש שידברו לכל הפחות חמש דקות עם השם, ואחרי זה ראה שאף זה הרבה, ולכן אנחנו אומרים לאנשים לכל אחד כפי בחינתו, ובפרט בעת תחילת ההתקרבות, שמאוד קשה להתבודד הרבה זמן, אומרים להם שיקחו שלש דקות ביום לדבר זה, דקה אחת שיודו להקב"ה, ודקה אחת לפייס את הקב"ה ולהתוודות, ודקה אחת לבקש כל הבקשות.

וכל זה אומרים לאנשים היום, רק בגלל הקטנות הדעת שיש היום לאנשים, ורוצים על ידי זה לקרב אותם עוד יותר ועוד יותר אל ד', אבל אין ספק שצריך שהאדם יבטל את עצמו לגמרי אל ד', אבל בהתחלה לוקחים טעימה קטנה של שלש דקות ביום, כשיהודי פותח חנות הוא נותן לאנשים טעימות, שלש הדקות האלו הן טעימה, אבל כשיעברו הימים והשבועות ולפעמים אפילו שנים, האדם זוכה שהוא כל היום מתבודד ומבטל את עצמו לגמרי אל ד'.

ש. אברך שאל שאלה כזאת, מה אני יכול לעשות כשאני מרגיש הכרת הטוב מרובה לראש ישיבה, אחרי שראש הישיבה הפך לי את חיי מקצה לקצה, וקיבלת טעם אחר בחיים, איך אני יכול להחזיר משהו הכרת הטוב לראש הישיבה?

ש. השבוע בעצתו אמונה כתב לנו ראש הישיבה שצריך בעת ההתבודדות להקדיש שלש דקות, דקה אחת להודאה, דקה אחת לווידי ותשובה ומחילה, ודקה אחת לבקשה על העתיד, וראש הישיבה אומר לנו שבעת ההתבודדות אנחנו צריכים להיבטל לגמרי אל ד', מתי עושים דבר זה בעת ההתבודדות?

ת. שלום עליכם, זכיה גדולה ושמחה גדולה היא לי להיפגש עם אנשי שלומינו כאן בארץ ישראל, בעזרת השם נדבר עוד מעט כמה מילים, וכעת ננסה לענות קצת על השאלות שנשלחו על ידי אנשי שלומינו, בדרך כלל כשעושים היום 'שאלות ותשובות', מראים קודם את השאלות לנשאל, אבל כאן לא הראו לי את השאלות, לכן אני מבקש מהקב"ה שאוכל להשיב כראוי, אני מבקש שיהיה שקט, אני לא רגיל באמריקה לדבר כשאחרים מדברים בזמן זה

בוודאי ובוודאי רצה רבינו שנדבר כל היום אל ד', ושנתבטל לגמרי אל ד', 24 שעות ביום, אבל אמר רבינו שהוא רואה שהוא לא מצליח להכניס את זה אצל אנשי שלומינו, לכן הוא מבקש שכל אחד יקבע זמן קבוע ביום, לכל הפחות שעה אחת ביום, ובזמן הזה לדבר עם ד' ולהתבטל אל ד', ובכל דור ודור קמים צדיקים שרק רוצים להכניס יותר ויותר את הקב"ה בעולם, וכשהגיע מוהרא"ש והוא ראה את המציאות שאנשים

ומיד שיניתי את הכל והתחלתי לדבר יפה.
 מוהרא"ש כותב שבלייל שבת יש קנאת המלאכים, תסתכלו בזמירות מוהרא"ש, מוהרא"ש כותב שם על קנאת המלאכים, יהודי יושב בביתו כמו מלך, וכל המלאכים מסביב מקנאים בו, הרי כל הבית מלא במלאכים, כל אחד מבני הבית הגיע הביתה עם שני מלאכים, והמלאכים כל כך מקנאים ורק רוצים להפיל אותו בכעס, שיצעק משהו על אחד הילדים או על אשתו, באמצע השבוע יותר קשה למלאכים להפיל את האדם, כי באמצע השבוע האדם לא כל כך רציני, אבל בשבת האנשים רציניים, והם יכולים לחשוב שכל הצעקות האלו הם מצד הקדושה, רבינו קורא לזה בתורה הראשונה בליקוטי מוהר"ן, המלאך הלבן, זה שיושב בבגדי לבן עם כיפה לבנה, שצועק, נו נו, לא מדברים עכשיו, נו תשב כבר, נו אל תדפוק על השולחן, המלאכים רק רוצים לקחת את האבא ולהפיל אותו.

אם חבר שלך צעק על ילדיו, אספר לך מה החבר שלי עשה, הוא התחיל מחדש, זה הדבר הגדול שקיבלנו מרבינו, לא משנה איפה רבינו מוצא אותך, הוא לוקח אותך משם ונותן לך עצה להיות יהודי ירא שמים.

ש. אברך שואל כך, מה אני יכול לעשות שלא יוצא לי לדבר עם ראש הישיבה משנה לשנה, ואני רוצה קשר עם ראש הישיבה, מה עושים?

ת. עם השכל והעצות שמוהרא"ש נותן לנו, אפשר להחזיק קשר, ברגע שמקשיבים לשיעורים וקוראים את המכתבים, כמעט שאין מה לשאול ויודעים בדיוק לעשות, לפעמים צריך לשאול, אבל רובא דרובא דברים הוא יודע בדיוק מה לעשות, בכל יום ובכל שעה, ככה היה לנו אצל מוהרא"ש,

ת. כשהיו שואלים שאלה זו את מוהרא"ש, מה אפשר להחזיר למוהרא"ש אחרי ששינה לנו את החיים, היה מוהרא"ש עונה שיעשו את מה שהוא עשה לרבינו אחרי שרבינו שינה לו את החיים, הוא יצא לזעוק לכל העולם שיש רבי שיכול לתת חיים, שיכול לשנות את החיים, מוהרא"ש מצא את ספרי רבינו ששינה לו את חייו, ולכן התחיל להדפיס את ספרי רבינו ולהפיץ אותם על פני תבל, ועשה כל מה שרק היה בידו כדי שכל יהודי ידע מהעצות של רבינו, מוהרא"ש כותב במכתבים, אם יש לך הכרת הטוב, תעשה גם אתה משהו למען האחר, תקרב גם אותו להקב"ה.

ובאופן פרטי אם רוצים לעשות משהו, אפשר להזכיר אותי בתפילות, יש מכתב מרבינו לאנשי שלומינו [בעלים לתרופה] ומבקש שיתפללו עליו, רבינו כותב שניזכר איך היינו כשהתקרבונו ומה רבינו עשה איתנו. כשהיינו מתפללים על מוהרא"ש שיבריא גם התפללנו כך, אמרנו להקב"ה, רבש"ע מי גרם לנו לדבר איתך, ומי גורם לנו ללמוד, ומי נתן לנו חיים טובים בבית, צריך להזכיר את החסדים להקב"ה.

ש. אברך שואל שאלה, ראש הישיבה נותן לנו עצות כל כך טובות על שלום בית, ובפרט על עריכת סעודת שבת יפה, הוא שואל: מה לעשות אם הגעתי הביתה, וכן התחלתי לצעוק בבית, איך אני יכול כעת להפוך את הכל ולעשות סעודה יפה? חבר שאל.

ת. חבר שאל... אני יכול לספר לך מה אני עשיתי השבוע, כבר מיום חמישי התפללתי להקב"ה שאני רוצה שיהיו לי סעודות יפות בשבת, אבל איפשהו בתחילת ליל שבת כן הערתי משהו לאחד הילדים, ומיד התבודדתי וחשבתי שלא הייתי צריך לעשות את זה,

אותו וחיתן אותו, הוא אמר לי פעם שהוא הלך ממוהרא"ש כי מוהרא"ש העליב אותו, שאלתי אותו מה קרה, הוא אמר לי שהוא הלך להגיד למוהרא"ש שכבר שלש שנים שהוא גורס כל יום ויום ח"י פרקים משניות, ומוהרא"ש אמר לו, תמשיך להגיד הלאה, הוא היה בטוח שמוהרא"ש יגיד לו: וואו, בא ניתן לך צביטה בלחי, הוא רק אמר לו להמשיך, נו.

הקשר הוא ללמוד את הספרים ולקיים את העצות, אפשר גם לכתוב מכתבים, עם מכתב אפשר גם להיות בקשר, גם אם לא מקבלים תשובה, קוראים את המכתב.

ש. ראש הישיבה אומר שאבא הוא לא חבר של הילד שלו, אבל מצד שני ראש הישיבה גם אומר שלאבא צריך להיות קשר טוב עם הילד שלו, איפה הגבול של שני הדברים האלו?

ת. לאבא ובן צריך להיות קשר בריא ביניהם, קשר בריא הכוונה שמדברים עם הילד ומשוחחים איתו, אבל לא מתווכחים איתו, ילד לפני שהוא נהיה מחונך, הוא אומר לאבא שלו, אבל אבא איך אתה אומר ככה הרי ככה וכו', אסור לאבא להיכנס איתו לויכוח, אבל אבא פעם אמרת אחרת, אבל אבא פעם עשית ככה, לא עונים לו, מסתכלים עליו עם העיניים שיבין שהוא לא הבר פלוגתא של האבא, יורדים כמובן אליו להבין אותו, ולהבין את מה שעובר עליו, אבל כשמגיע לענייני דרך ארץ, צריך להיזהר שהקשר יהיה בריא, רבינו אמר שמאוד טוב לילדים שלא יתחברו איתם יותר מדי [זיך נישט טשעפטשענען מיט איהם].

מספרים לילדים סיפורים, מספרים להם חדשות, מדברים איתם דברים שמעניינים אותם, ואם הוא מתחיל עם שאלות, אבל

היה שיעור אחד בשבוע, בליל שישי, וקיבלנו בשיעור זה תשובה לכל השאלות והספיקות, כמובן למדנו את המכתבים של מוהרא"ש והיה לנו שיעורים בספרי רבינו, זה היה הקשר היחיד שלנו עם מוהרא"ש.

יש מכתב ב'אשר בנחל', מוהרא"ש כותב למישהו: בשעת הריקודין אחרי קידוש לבנה רצית להחזיק בידיים שלי, אני רוצה להגיד לך שאם אתה רוצה להחזיק בידיים שלי, תלמד את המכתבים שלי, מה אעשה אם יש עשר בחורים שרוצים להחזיק בידיי, אצטרך לרקוד חמש סיבובים? בכל פעם להחזיק 3 בחורים בשתי ידיי, ומה אעשה אם יש מאה בחורים, או אלף בחורים כמו שיהיה עוד מעט, עוד מעט יהיו כאן בארץ ישראל הרבה ישיבות וכולם ישבו ויגרסו משניות ויתבודדו, החלום של מוהרא"ש יתממש, עכשיו אנחנו מניחים את הגרעינים ובעז"ה עוד מעט יהיו דברים טובים, והעצה היא להחזיק בספרי מוהרא"ש, אם רוצים קשר, מספיק השכל שיוצא מהספרים ומהמכתבים, לא צריך יותר.

עד שפתחתי את הישיבה, לא זכיתי לדבר בכלל עם מוהרא"ש, הייתי מגיע לשיעור והיינו עוברים והוא היה אומר רק גוט שבת, כל כך רציתי להגיד משהו, רק התחלתי להגיד הוא מיד אומר לי 'בשורות טובות, בשורות טובות', אם היה לי להגיד משהו מהבית, הוא היה אומר לי, תגרוס הרבה משניות בשורות טובות, היה פחד נורא, רק אחרי זה כשפתחתי את הישיבה הוא ידע שזה יהיה משהו לדורות ולכן התחיל ללמד אותי דברים, אבל קודם לכן היה רק: תגרוס הרבה משניות בשורות טובות.

יש כאן אברך בירושלים, היום הוא משפיע גדול, כשהוא היה בחור הוא הסתובב אצל מוהרא"ש, מוהרא"ש קירב

הוא לא יכול לנסוע, כל הבית תתפרק אם הוא יסע, וכי אם הוא לא מגיע זה נחשב שהוא לא מקורב לרבינו, הרי הוא מקורב ומקושר בזה שהוא אוהב את הצדיק, והוא מבקש מהקב"ה שהוא יוכל לקיים את כל מה שהצדיק אומר, ואף מי שהוא מאוד מאוד רחוק, ועדיין לא מקיים אף עצה מהצדיק, אבל כל עוד שהוא מאמין בדברי רבינו, ומאמין בצדיק, והוא מבקש מהקב"ה שיזכה לקיים את כל דברי רבינו, ומבקש מהקב"ה שהוא יוכל לתת את החינוך של רבינו לילדים שלו, בוודאי ובוודאי שהוא מקורב ושהוא מקושר.

צריך הרבה להתפלל על כך, אסור להתייחס מזה, ואסור להישבר מזה, כשאני התקרבותי למוהרא"ש לא היה לנו מוסדות, הקב"ה ריחם עלינו ומוהרא"ש אמר לי לפתוח את הישיבה, והתחילה מחלוקת גדולה, וזרקו את הילדים שלי מהמוסדות, קודם ניסיתי לפנות למוסד אחד שיקחו את הילדים שלי, והם סירבו, כי אני עבריין גדול כי יש לי ישיבה שגורסים שם משניות, הם אמרו שלא מתערבים וכו', החלטתי שאני לא הולך לבקש בעוד מוסד, אני לא הולך להפוך לליצן העיר, הקב"ה עזר לנו ונכנסנו למוהרא"ש ואמרנו לו שפותחים תלמוד תורה, ואחרי תקופה פתחנו בית פיגא לבקשת מוהרא"ש, נסים גדולים וחסדים גדולים היו לנו, אבל אי אפשר להגיד שמי שלא שולח את ילדיו למוסד לא מקורב, צריך להתפלל על כך.

לפעמים יכול להיות אברך ששולח את ילדיו למוסדות, והוא נוסע לאומאן, אבל הוא לא מבקש מהקב"ה שהוא רוצה שייכות וקשר עם הצדיק, ולהיות מקורב לרבינו, יכול להיות שהוא לא מקורב, היה פעם בראש השנה שקבוצה שלימה יצאה

אבא למה אתה עושה וכו', ורואים שהוא לא באמת שואל כי הוא רוצה לדעת, אלא להתווכח ולהוכיח, צריך מאוד להיזהר מזה, חינוך הבנים זה נושא מאוד חשוב וארוך, אנחנו צריכים לדבר על זה דרשה שלימה לעצמה, בעזרת השם ניתן שיחה שלימה על זה כאן בארץ ישראל, חינוך הבנים היא עבודה קשה, ואנשים מאוד עצלנים, ולכן הם מוותרים ונותנים לילדים לעשות מה שרוצים, צריך לדבר עם הילד ולשוחח איתו ולספר לו דברים, ואפילו לשחק איתם משחקים, בערב אני הרבה משחק עם הילדים הגדולים, כרטיסים ומספרים, אבל הם יודעים שבאמצע אני אומר ללכת לישון ולא מתווכחים, ושחייבים לציית.

אבא הוא כמו מלמד, מוהרא"ש היה אומר שמלמד טוב הוא מי שיודע לרדת לרמה של הילדים, ולשבת איתם על הריצפה ולשחק איתם לגו, אבל עדיין הוא יכול להישאר מלמד, ברגע שהוא אומר לאסוף את המשחק, תוך עשר שניות הכל אסוף, אם הוא כבר צריך לצעוק זה סימן שחסר משהו כאן, צריך לשחק איתם אבל שיהיה דרך ארץ.

צריך הרבה להתפלל על זה, להרבות בתפילה.

ש. אברך שואל, בינתיים מאוד קשה לי לשלוח את הילדים למוסדות היכל הקדוש, בפרט לאשתי זה מאוד קשה, האם זה אומר שאני לא מספיק מקורב?

ת. ההתקרבות לרבינו היא על ידי שמאמינים ברבינו, ואם מישוהו לא יכול לנסוע כעת לאומאן, אף שרבינו אמר שחייבים לבוא, אבל הוא לא יכול כרגע, אולי יש אנשים שאומרים הוא לא רוצה וזה לא שהוא לא יכול, אבל כך המעשה, כרגע

נאמרה רק כדי לחזק את המורות, שלא ישכחו שיש כאן נפשות, ושלא יתבעו מהם דברים שלא יכולים לעמוד בהם, ושלא ישכחו שיש כאן משפחה שלימה מאחורי כל בת ובת, ואף אם היא לא הצליחה ללמוד את הלימוד שלומדים בבית ספר לא קרה כלום.

והמימרא הזאת גם מיועדת למנהלת שלפעמים יש בת שהיא צריכה יותר לעזור בבית או לעזור לסבתא שלה, והיא צריכה לדעת סדרי עדיפות, למשל ההורים שלי היו נוסעים יחד עם סבא וסבתא שלי למירון לכל שנה לכמה שבועות, ואמא שלי תמיד ביקשה מהבית ספר שהיא רוצה להוציא את אחת הבנות לזמן הזה, ולא היה שום מטרה שהילדה תבוא לבלות או לטייל, אלא רק לעזור לסבתא, לקלף ירקות ולבדוק ביצים, ואמרו בבית ספר שאם היא תיסע יזרקו אותה, ואמא שלי עברה לבית ספר ואמרה שבוודאי צריך לעשות תקנה כזאת, שזורקים בחורה שנוסעת לחופש, שלא יסעו סתם לפלורידה וכו', אבל צריך לדעת מה המטרה של הבית ספר, אם צריך לעזור לסבתא יש דיני קדימה.

אצלינו בארה"ב אין בית ספר לבנות בכיתות הגבוהות ביום שישי, כי הן צריכות לעזור בבית, ואצל הקטנות יש בית ספר כי הן מפריעות בבית לנקות לשבת, ואז מתחיל ויכוח על הבנות בכיתות הבינוניות, יש משפחות שחייבות את הבת, כי היא הגדולה בבית והיא עושה את כל השבת, ויש כאלו שאומרים לי תחזיק לי את הבת במוסד, היא רק מפריעה, ולכן קבענו שבכיתה הזאת כולן צריכות לבוא, אבל כל מי שצריכה עזרה, מגיעה לדבר עם המנהלת, ומעלימים עין על זה שהבת שלה מחסירה כל יום שישי.

אבל חייבים לעשות לימודים בבית ספר,

לדרך ולא הגיעו לאומאן לראש השנה, הם נתקעו בדרך, ומוהרא"ש אמר אז, שקבוצה זו נמצאת אצל רבינו בראש השנה, כי הם כוספים ומתגעגעים וכל כך רוצים להיות אצל רבינו, צריך להתקרב מחדש אחרי שכבר שנים מקורבים.

זה שאלה יפה מאוד, גם חבר שאל?

ש. ראש הישיבה אומר, שהרה"ק מסאטמאר זי"ע אמר שמטרת הקמת בית ספר לבנות זה רק כדי לתת להם מקום איפה להעביר את היום, ולא כדי ללמוד אומנות או את מפות העולם או כדי לדעת כמה שערות יש לחתול באפריקה, האם בגלל זה הבנות לא צריכות להגיע לבית ספר בזמן, הרי בין כה כל הבית ספר זה רק להעביר את היום, אולי אפשר לבוא מתי שרוצים.

ת. חס ושלום, כל מקום צריך להתנהל עם סדר, וכדי להחזיק כיתה עם ילדים חייבים לתת להם לימודים, אם לא נותנים להם לימודים יתחילו ענייני חוצפה ועזות, המימרא הזאת של הרה"ק מסאטמאר נאמרה בעיקר למורות, שהרבה פעמים יש להן אכזבה גדולה מאחת הבנות, שהיא סתם מגיעה והולכת ולא רואים שום התקדמות בשום נושא, והמורה שואלת את עצמה מה אני צריכה בכלל להשקיע בה כוחות, ואז היא צריכה להיזכר מהמימרא הזאת, בוודאי שצריך לבקש מהילדים לבוא בזמן, אבל אם יש בת אחת שהיא מאחרת ומגיעה מתי שהיא רוצה, לפחות מתי שהיא מגיעה תכניסי בה את הדברים החשובים לחיים, אהבה להקב"ה, אהבה למצוות, אהבה לצניעות, ללמד אותה מידות טובות ויראת שמים, כל שאר הדברים זה רק להעביר את הזמן.

אבל המימרא הזאת של הרה"ק מסאטמאר

את הצדקה שלהם לבית כנסת שלהם, וכך ההורים שיש להם ילדים במוסד צריכים לתת את הצדקה למוסד ששם הם שולחים את ילדיהם, ולכן אין שום בעיה לחתום על הוראת קבע, ולא צריך להגיד בלי נדר, כי עושים גילוי דעת שכל התחייבות הוא בלי נדר, אני לא רואה כאן שום סתירה ללימודים של ראש הישיבה.

יהודי חייב לתת צדקה, וכל ההתחייבויות הן בלי נדר, מי שלא יכול לתת יודע שאפשר לנתק את ההוראת קבע, מי שאין לו לשלם לא יכניסו אותו למאסר, אני לא כל כך מבין את השאלה, הרי אפשר לעצור את ההתחייבות מתי שרוצים, הרי אתה מכיר אנשים שכבר עצרו הוראת קבע, בינתיים נותנים את הצדקה כאן, וכל עוד שמתאפשר ממשיכים, אף אחד לא מכריח את אף אחד, ברגע שהאברך ירגיש שהוא לא יכול והוא נכנס מזה לחובות הוא יעצור את זה.

באמריקה זה הולך בעיקר עם כרטיסי אשראי, ובהתחלה ביקשתי מגבאי הצדקה בקהילה, שאני לא מסכים שאברכים יתחייבו התחייבויות בכרטיס אשראי כשאין להם כסף, שלא יתרגלו לחיות בצורה כזאת, ואז הגיע אלי אחד הגבאים, שמנהל את קמפיין אנשי חיל, והוא הראה לי את הרשימה, ועברנו שם אחרי שם, שכל האברכים האלו שלא רציתי שיקח מהם את האשראי, וראינו שכל אלו בין כה יש להם כמה כרטיסי אשראי ומבזבזים כסף על שטויות והבלים, ואם כן מה הועילו חכמים בתקנתם, אם כבר עושים כרטיסי אשראי, ועם הכסף הזה בונים ארמונות של הבל, הרי הוא היה יכול בכרטיס אשראי להתחייב לבניית תלמוד תורה ולבניית מקווה טהרה, ולכן אמרתי לו שאני חוזר בי, והוא יכול לקחת התחייבויות מכרטיס אשראי.

כי אי אפשר להחזיק ילדים מתשע עד חמש אם לא יעשו להם משהו מעניין, הם ישברו את הקירות, כמובן שהמטרה היא שיהיה להם מקום להעביר את היום ולשמוע דיבורי יראת שמים, אני מקווה שעניתי על השאלה, אם הבנתי נכון את השאלה.

ש. אברך שואל שאלה כזאת: אני שולח את ילדי למוסד כי אני רוצה שהבן שלי יהיה תלמיד של הראש ישיבה, וכי הראש ישיבה מכיר כל תלמיד בפרטיות, הוא רוצה שראש הישיבה יהיה המחנך של הילדים שלו, והרי הראש ישיבה לא נמצא כאן בארץ ישראל.

ת. ברוך השם שבינתיים אני מכיר כל תלמיד ותלמיד, ואת כל אחד אני מכיר על שמו, ועל כל תלמיד ותלמיד אני מתפלל להקב"ה על הצלחתו, אני מכיר כל ילד בתלמוד תורה וכל בת בבית ספר וכל בחור בישיבה, ד' יתן לי כוחות הלאה, התלמידים חקוקים בליבי לטוב כל הימים. זה לשון של הספר הקדוש אשר בנחל.

ש. כאן בארץ ישראל נהוג שנותנים צדקה על ידי 'הוראת קבע', חותמים לבנק שיצא משם תשלום חודשי כל חודש, כך גם עושים במוסדות התורה על שכר לימוד, ובתור גבאי של בית כנסת יש אברכים שאומרים שהם לא יכולים להשתתף בהוצאות הבית מדרש, כי לפי הלימודים של ראש הישיבה הם מבינים שאסור לחתום ולהתחייב הוראות קבע, האברכים שואלים מה באמת נכון לעשות?

ת. כל בית מדרש צריך להיות ממומן על ידי מתפללי בית המדרש, וכל מוסד צריך להיות ממומן על ידי ההורים ששולחים את הילדים למוסדות, ואם החור גדול מדי, צריכים האברכים מתפללי בית המדרש לתת

טובות, אולי הייתי נכנס לרכב שלו, אבל כשאמרו לי בוא לצדיק יהיה שם תיקונים גדולים, כמעט עזבתי את הכל, אמרתי לו שאני חייב להיות בבית, רק אחרי חצי שנה שהתפללתי בבית כנסת בויליאמסבורג, התחלתי לנסוע לשיעורים בבארא פארק.

אני חייב לדבר בעמידה, כי נראה לי שבקצה האברים לא שומעים, אני רואה שזה מעשה של תפילה [שהם ביקשו שידברו בעמידה], בכל שבוע יוצא כאן הרבה גליונות ויוצא קונטרס של מכתבים, תביא את זה הביתה, ותשים על השולחן ואל תגיד מילה, אחרי כמה חודשים תראה איך שכל הבית מתחיל לחיות עם רבינו, ואותו דבר עושים הן כשהבעל לא רוצה לשמוע מהיכל הקודש והן אם זה האשה שלא רוצה לשמוע, אבל אי אפשר לדחוף את אף אחד בכוח.

כשהולכים להפצה, אל תגידו שיבואו לכאן, הם לא צריכים ללכת מהחסידות שלהם, שילמדו את הקונטרס ויקחו את העצות, וימשיכו בדרכם.

ש. אבא שואל, הבן שלי יושן עד אמצע היום, וכשאני מעיר אותו הוא מתעצבן וצועק, מה הדרך להעיר אותו בנעימות, או אולי אפשר להשאיר אותו כך וזהו? חבר שאל.

ת. השאלה היא מתי האבא התחיל לשאול את השאלות האלו, ומתי התחיל להעיר את הילדים שלו, האם האבא רק עכשיו התקרב ויש לו בחור מבוגר בבית, וכעת האבא החליט שהוא חייב להעיר אותו, אם ככה זה באמת שאלה קשה.

אני רוצה לענות בעיקר להורים שיש להם ילדים קטנים, אם תחנך אותם בגיל קטן, לא יהיו לכם את השאלות כשיתבגרו ויהיו

ש. אברך שואל: מה לעשות כשאשתי שמעה המון לשון הרע נגד היכל הקודש, ויש בה המון ארס נגד היכל הקודש, ואני לא יכול לדבר מילה מהיכל הקודש, מה היא הדרך הנכונה להתנהל בבית?

ת. אמרת שאברך שואל מה לעשות שאשתי אכולה נגד היכל הקודש ואי אפשר לדבר איתה מילה על היכל הקודש, ואני אוסיף, אשה שואלת מה לעשות שכל החיים שלי זה היכל הקודש ובעלי אכול לגמרי נגד היכל הקודש, כי הוא שמע לשון הרע ולא רוצה לשמוע מהיכל הקודש, התשובה לשניהם היא, לא לדבר מזה ולא לדחוף את זה, להתנהג עם העצות לעצמינו, ולחיות עם העצות לעצמינו, ואחרי תקופה קצרה יראו פלאים איך שהכל מתהפך לטובה, אם דוחפים בכח רק מחריבים יותר.

והיה מקובל אצלינו כשהיינו אצל מוהרא"ש, שכל ההפצה שלנו היא לא להביא אנשים למוהרא"ש אלא לעצות של רבינו, אני יכול לספר לכם מה היה איתי בתחילת ההתקרבות, סיפור שכמעט גרם לי לעזוב את מוהרא"ש לגמרי, נכנסתי לבית כנסת של מוהרא"ש בויליאמסבורג, עוד לא ראיתי אף פעם את מוהרא"ש, המח שלי עוד לא היה מוכן לנסוע לבארא פארק לשיעור של מוהרא"ש, ואברך אחד תופס אותי וסוחב אותי לתוך רכב, וצועק לי, בא, נוסעים לצדיק, נוסעים לצדיק, היה חסר כחוט השערה שאני יגיד לו, אני סיימתי עם כל המקום הזה, אני לא יודע בדיוק למה, אבל אני לא יכולתי לקבל את המילים האלו, כי במקום שאני גדלתי לימדו אותי שבדור הזה אין צדיקים, פעם היו צדיקים, ולא יכולתי לשמוע את המילים, 'בא נסע לצדיק', אם היה אומר לי בוא ניסע ליהודי שנותן עצות

להתקרב, והם חיים מהעצות, אבל הם מפחדים מהמילה 'ברסלב', אולי כדאי להוריד את השם ברסלב כדי שיוכלו להתקרב?

ת. זו שאלה ישנה, הגיעו למוהרא"ש וביקשו ממנו שיוריד את הכתר של ברסלב מהקונטרסים, וכך יוכל לקרב את כולם להשי"ת, אבל מוהרא"ש התעקש שלא להוריד את זה, ומה הסוד הגדול שטמון בזה, אסביר לכם, אם תמצא חסיד ברסלב ותשאל אותו מה הוא מקבל בהיכל הקודש, הוא יענה שהוא מקבל תורה ותפילה ויראת שמים ושמחה, הרי כולם יצחקו עליו, איפה אין תורה תפילה ושמחה, אלא מאי אותם דיבורים שאומרים במקומות אחרים, ברגע שהם מגיעים מרבינו ומכל הנלוים אליו, כלשון רבינו, יש בהם כח להרים את האדם משאול תחתית ולהכניס אותו לתוך הקדושה, אותם דיבורים ששומעים ממישהו אחר וזה לא משפיע כלום, ברגע שזה מגיע מרבינו יש לזה השפעה מאוד חזקה, אנשים שואלים את המקורבים, למה אתם צריכים ללכת מהמסורה ולמצוא דרך אחר, הרי גם אצלינו מדברים מתורה ומתפילה וכל הדברים האלו, ואז שואלים בחזרה, נו, אם ככה אז לא הלכתי מהמסורה, אלו אותם דיבורים, אבל האמת היא שאותם דיבורים יש לרבינו את הכח שאין לאחרים.

תיכנס עכשיו בפסח שני לכל בית כנסת בעולם, ומה תשמע שם, תשמע את אותם הדיבורים כמו כאן, הצעקה של למה ניגרע וכו', ובכל זאת רק לצדיק האמת יש את הכח להרים כל נשמה ונשמה ולקרב להשי"ת, וברוך השם שעם הזמן לאט לאט נכנס רבינו יותר ויותר בעולם

אחריות גדולה מוטלת עלינו להכניס יותר את שמו של רבינו בעולם, ואת העצות

בחורים גדולים, הם לא יצעקו עליך 'תעזוב אותי' 'לך מכאן', כשלא אומרים לילדים מה לעשות, פתאום מוצאים בחור גדול בבית שצועק על האבא, ואז אסור לחנך ביד חזקה, צריך ללבוש כפפות עדינות ולדבר עם הילד מאוד בעדינות כדי לא לאבד אותו לגמרי, אבל מי שבונה את הבית מלכתחילה בצורה בריאה, ומחנך את הילדים מתי הולכים לישון ומתי קמים, לא שואלים אותם, ואז זוכים שכשהילד מתגבר הוא לא יענה בחזרה ולא יצעק על אביו.

אבל זה בטוח שהאבא צריך להעיר את ילדיו, ואסור לו להשאיר אותם במיטה, אסור לאבא לצאת מהבית כשהבן שלו יושן, אני רואה את זה אצלינו באמריקה, כי אני רציתי שיהיה לי מנין מוקדם בשבת בבוקר, להתחיל להתפלל בזמן, לכן אני מוסר שיחות לפני התפילה, ואלו שיחות מעניינות עם ציבור קטן, ולכן מגיעים אברכים במרוצה, ואני שואל אותם, איך הגעת בלי הבן שלך, אחרי זה תבוא הביתה באחד בצהריים ותראה שהבן שלך יושן ותאכל את הלב, אל תצא מהבית בלי הבן שלך, תישאר בבית ותסתובב בבית, תגרוס קצת משניות, ובין משנה למשנה תנסה שוב להעיר אותו, והבחור אומר שהוא כבר קם, ואתה בינתיים נכנס לסלון וממשיך עוד פרק משניות, ושוב יוצא לבחור לבקש שהוא לכל הפחות יקרא קר"ש, עד שבסוף הוא יתעורר, ורק אז תבוא איתו לבית הכנסת, מוהרא"ש סיפר על אנשים שהיו קוראים לעצמם חסידי ברסלב, הם היו קמים מוקדם להתפלל בשבת בבוקר תפילת ותיקין, ולא עניין אותם בכלל מה מצב הילדים שלהם, ובסוף לא ראו הרבה נחת.

אם השאלה לא תורצה, תשאלו שוב.

ש. יש כל כך הרבה אנשים שרוצים

שואל, בתחילת ההתקרבות כשהתחיל לשמוע שיעורים הוא מאוד התלהב מדרך הלימוד וישב שעות וגרס פרקים משניות, מה עושים להביא בחזרה את ההתלהבות?

ת. גם זה מחבר... רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן כ"ה]: ובזה טועין החסידים הרבה, שפתאום נדמה להם שנפלו מעבודת השם, ובאמת אין זה נפילה כלל, רק מחמת שצריכים לעלות ממדרגה למדרגה, ואז מתעוררים ומתגברים מחדש הקליפות וכו' על כן צריכים להתגבר בכל פעם מחדש, לחזור ולהכניע ולשבר את הקליפות והמניעות, אבל באמת אין זה נפילה כלל, עכ"ל. אנשים מתקרבים ורואים אור גדול, ופתאום הכל חשוך ויש להם חלישות הדעת גדולה, אומר להם רבינו שזה חסד גדול מהשי"ת, כי אי אפשר לעלות על מדרגה יותר גדולה אם לא יהיה לי קצת חשוך, וכשחשוך הוא צריך לצעוק להשי"ת, רבש"ע מה קרה לי, איפה הטעם שלי במשניות, איפה הטעם שלי בגמרא, איפה הטעם שלי בהתבודדות, ואז פתאום שוב מאיר לו ומרגיש טוב, ושוב הכל נכבה, וכל המטרה זה רק להגביה את האדם יותר ויותר גבוה.

הטובות שלו, חוץ מזה שמניחים גליונות וכרטיסים ושאר ענייני הפצה, צריך להתנהג כראוי, עם מידות טובות, שכל אחד יראה איך חסיד ברסלב מתנהג, אחד הדברים הכי יפים שהיה לי, היה כאן היום, הגיעו כאן אברכים והם הגיעו יחד עם חמיהם, הם רוצים לראות איפה החתן מסתובב, איך הוא כל כך עדין ומתנהג כל כך יפה, הוא לומד ומתפלל והוא נורמלי, הוא מכבד את חמיו, מתאים לו להוריד את הזבל, הוא לא מתווכח עם ההורים, לצערינו כבר היו כמה כיתות שביזו ולכלכו את שמו של רבינו, אני לא רוצה לדבר על זה, אבל מוהרא"ש הגיע וקידש את שמו של רבינו, חסיד ברסלב חי יפה ולא מתגרש, פעם אמרו שכל חסידי ברסלב הם גרושים ופרודים ורבים עם כולם, לכן היה פחד גדול מזה שמישהו נהיה חסיד ברסלב, מוהרא"ש הגיע ועשה את ההתקרבות לדבר יפה, מכבדים את ההורים, ואת האשה, ואת ההורים שלה.

אולי אתם יכולים לעשות את הכתר של ברסלב על הגליון קצת יותר בהיר, אבל אסור להוריד את הכתר, כל מי שרוצה לעשות גליונות כאן בהיכל הקודש חייב להשאיר את הכתר.

ש. אשאל את השאלה האחרונה, אברך

ליל שישי פרשת אמור תשע"ט

חובת חינוך

התורה הקדושה מתחילה את פרשתינו 'אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת עליהם', והתורה מונה את כל ההלכות של טהרת הכהנים, ורש"י מדייק את כפל הלשון, 'אמור' 'ואמרת', להזהיר גדולים על הקטנים, שיאמרו לכהנים המבוגרים שהם יזהירו את ילדיהם, על דברי רש"י אלו יש הרבה פירושים ודרשות, אבל הפשט הכי יפה זה הפשט של רש"י עצמו, אפשר להגיד כל מיני בחינות, אבל אפשר גם להגיד מה שכתוב בפשטות ברש"י, מוטלת עלינו חובה לדבר אל הקטנים, אחד מהעבודות הקשות שבמקדש, היא עבודת החינוך, אין לאנשים כח לזה, כי עובדים מאוד קשה כל היום, מגיעים הביתה באפיסת הכוחות, והילדים תמיד רעננים, ילד שהוא לא עם אנרגיות בשעות הלילה, זה רק אם הוא לא מרגיש טוב, אבל ילד בריא רוקד ושובר והוא מלא אנרגיה והופך את הבית, והאבא מותש לגמרי ללא כוח, ואז הוא לוקח את השיטה הנוראית של שימוש בידיים, ויש עוד כאלו שמלבישים את זה בפסוק 'חושך שבטו שונא בנו', על סמך פסוק זה רוצחים ילדים במכות רצח.

שיטת המכות – שיטה עצלנית לזמן

צריך לדעת שאחרי שזכינו והתקרבו לרבינו אנחנו צריכים לקיים את דברי רבינו,

רבינו אמר לר' נתן שאסור להרביץ לילדים, שיטת המכות היא שיטה עצלנית, כי זה אולי עוזר לאותה דקה, הילד מאוד נבהל שהוא מקבל סטירה, כי הוא ילד חלש וקטן ולא יכול להחזיר, וכרגע האבא ניצח אותו, אבל אחרי זה משלמים על זה מחיר יקר מאוד, אסור להשתמש עם הידיים, ומה ששלמה המלך אומר 'חושך שבטו שונא בנו', ועוד פסוקים כאלו במשלי, הכוונה על ילדים קטנים שנותנים להם סטירה קטנה על היד, מזהירים אותם לא לשחק באש, מזהירים אותם לא לגעת בסכין, ילדים קטנים שעוד לא מבינים מה שמדברים אליהם, צריך לפעמים לתת איזה סטירה קטנה על היד שלא רצים לכביש וכדומה, ושצריך לציית לדברי ההורים, לפעמים יש מקרי חירום של ילד עזות פנים, ואז צריך הרבה שכל והתבודדות מה ואיך, אבל אוי ואבוי אם האברך עושה מזה שיטה, הוא מגיע בכל לילה הביתה מותש מהעבודה והוא מחלק סטירות, סתם כי אחד הילדים השתולל קצת ושפך משהו.

וכי לילד מרביצים

ר' נתן מאוד הקפיד על מצוות הכנסת אורחים, חז"ל אומרים גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה, והיה מקבל אורחים ודיבר איתם שיחות ועצות שקיבל מרבינו, זה דבר מאוד חשוב, ור'

נהדרת, שילך לעבוד במחלקת התברואה בעירייה, הם זורקים את פחי האשפה עם כל הכח והמרץ, לא איכפת להם שזה נשבר בדרך, כי הם עצבניים מהעבודה המגעילה שלהם, אותו דבר יעשה המלמד, שיוציא את הכעס על פחי האשפה, עם ילדים מדברים, אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים.

להגיד שוב ושוב עם סבלנות

ואז אומר המלמד, אבל כבר אמרתי לו, והוא לא מבין, אומרת לנו התורה 'אמור ואמרת', תגיד שוב, ואם כבר אמרת שוב, אז תגיד עוד פעם, ועוד פעם, ועוד פעם, ד' עזר שיש לנו מוסד יפה, מלמדים ומחנכים שמשקיעים כוחות עצומים בילדים, כאן בתלמוד תורה מאוד קשה להיות מלמד, כי כאן צריך המלמד להשתמש בכל מיני טריקים לשכנע את הילד, ואסור לו להשתמש עם הידיים, אחד המלמדים אמר לי, שהוא כבר ניסה לדבר הרבה עם איזה ילד והוא לא מצליח איתו כלום, אמרתי לו, אני מבקש ממך שתנסה להיזכר בשנות הילדות שלך, הרי כשהיית ילד רק רצית שידברו איתך שוב ושוב, ועזוב את ימי הילדות שלך, תחשוב איך אתה רוצה שידברו איתך היום, הרי גם היום יש לך התמודדויות ונפילות, וכבר אמרו לך עשרות פעמים שחייבים לשמור את העיניים, ואומרים לך את זה שוב ושוב, עוד שיעור התחזקות ועוד שיעור, אמור ואמרת.

עבודה קשה אבל שווה

עבודת החינוך היא עבודה קשה מאוד, בפרט בהתחלה, כשהילדים מתחילים להיבגר קצת יותר קל, כי יש עוד ילדים שעוזרים בבית, ולא נופל הכל על ההורים, הגדולים יוצאים קצת לקניות ועושים קצת

נתן קיבל פעם אורח שהיה מאוד מלוכלך ומנוגע בצרעת, ואחד מילדיו של ר' נתן יצא החוצה ולא רצה להיות עם האורח, הוא מאוד נגעל ממנו, ור' נתן יצא אל הילד למטבח וביקש ממנו שיכנס לשולחן, והילד לא רצה ואמר שהוא נגעל, ור' נתן סטר לילד, ולמחרת סיפר את זה ר' נתן לרבינו, כי הוא היה מספר הכל לרבינו, ואמר לו רבינו דבר ראשון תכניס הביתה רק אורחים נורמלים ולא אנשים חולים ומלוכלכים, רק אנשים שמרחמים על עצמם אנחנו נמשיך לרחם עליהם, ודבר שני אמר לו רבינו, וכי לילד מרביצים? ומדיבור זה נולדה השיחה של רבינו בענין זה, ר' נתן עשה תורה שלימה מכל דיבור של רבינו, מכאן הבין ר' נתן שאבא שנותן סטירה לילד זה סתם נובע מכעס פנימי, הוא לא התבונן בזה, ולא בדק האם זה באמת היה כך הסיפור.

מלמד שנותן מכות שילך לעבוד באשפה

אתמול סיפר לי יהודי שהילד שלו הגיע הביתה כשהוא בקושי נושם ובקושי חי, היה אצלם בתלמוד תורה איזה משחק מוזר בין הילדים, ילד אחד זרק נעל על חברו, וחבירו החזיר לו, ובדיוק באותו רגע פתח המלמד את הדלת של הכיתה, והנעל הגיע לפרצופו של המלמד, וכל הילדים מתגלגלים מצחוק, והמלמד לא שאל ולא בירר, אולי יש כאן איזה טעות, הוא לקח את הילד ונתן לו מכות רצח, וכל הילדים פחדו להוציא מילה מהפה שזה היה טעות, הילד חזר הביתה חבול מכף רגל ועד ראש, בקושי חי, אחרי זה אומרים שהיום כבר לא נותנים מכות, זה סיפור טרי מאתמול, המלמד נתן לו פצע על הנפש שלו לתמיד, אסור להרביץ, זו לא עצה, מוהרא"ש היה אומר, שמלמד שמשתמש בידיו, יש לו בשבילו עבודה

ונעימה, לא להפחיד סתם, שזה יכנס להם בצורה בריאה, ואל תהיו עצלנים עם הילדים שלכם, אם הילד לומד עכשיו עברי, תעבור איתו על האותיות ששלחו מהתלמוד תורה, זה יותר קל לעסוק במשהו אחר, אבל תנסה שוב, תן לו איזה ממתק, לא חייבים לתת על כל אות קופסה שלימה של שוקולד, תן לו סוכריה קטנה מהסוכריות לקישוט, יהיה לו אחרי כל הדף 5 סוכריות קטנות כאלו, והוא יהיה מאושר עד הגג, תחפשו טריקים לעשות להם נעים בלימוד, שיעשו ברכות ושיקראו קר"ש, ותוסיפו לזה כל הזמן תפילה ועוד תפילה.

סעודות יפות

מגיע שבת קודש, מה עושים בסעודת שבת, סעודות שבת היא יסוד היסודות של היהדות, כל השבוע עובדים קשה, לפעמים רואים את הילד לכמה דקות, שבת היא הזמן שבו ההורים יושבים עם הילדים ומכניסים בהם אמונה ומידות טובות, זה הזמן לתת לילדים אהבת השם, זה הזמן שבונים את נפש הילדים עם הרבה מילים טובות, שבת היא מתנה מהקב"ה, והס"מ מאוד מפחד מהשבת קודש, ולכן הוא מגיע ביום שישי להכניס מריבות בבית, הרבה פעמים הס"מ כבר מגיע ביום חמישי לעשות מריבות, ואז הבעל מתחיל לחנך את אשתו, הוא שכח שהוא לא המחנך שלה, והוא קיבל אשה מתנה לא כדי לחנך אותה, אלא כדי לשמח אותה.

אצל האשה אפשר לפעול רק עם סבלנות

אם הבעל רוצה שאשתו תעזור לו ותעשה את הדברים שהוא רוצה, זה לא ילך בכח, זה יכול לקרות עם המון סבלנות, עוד מעט הולכים לסיים ש"ס, אני מאוד מקווה שכל

בייבי סיטר, אבל הורים צעירים עם כמה ילדים קטנים, מרגישים ממש אפיסת כוחות, ואם הילד מעצבן אותך, תזכור ח"ו לא להשתמש עם הידיים, הקב"ה זיכה אותי, ואני כבר יושב כאן בישיבה אחד עשרה שנה עם הבחורים, וגם לפני זה ישבתי עם בחורים, ואני אומר לכם, שכל הבחורים רוצים להיות טוב, כולם רוצים להתנהג בקדושה, אבל הם כל כך שבורים משנות הילדות שלהם, וחושבים שכל הרע שהיה להם קשור לתורה וליהדות ולכן רוצים לעזוב את הכל, כשבחור חושב להוריד את הפיאות וחושב שיותר נחמד אצל הגויים, זה מגיע מזה שביזו אותו בתור ילד, ונתנו לו מכות, ולא הקשיבו לו, אנא תקשיבו לילדים שלכם, אולי הוא לא קלט, הוא ילד בריא, אז מה כבר קרה שהוא שפך משהו, הוא ב"ה ילד בריא, מה אתה רוצה? אתה רוצה ילד חולה ח"ו בכסא גלגלים, תבקש על זה מהקב"ה, רבש"ע תן לי כח, תעזור לי שלא אצא מהכלים, שאוכל להיות עם סבלנות לילדים שלי, רבינו נתן לנו עצה לכל דבר, יש לנו את ארגז הכלים שקיבלנו מרבינו, כאן נמצאת לפנינו עבודה קשה של חינוך, איך מסתדרים? עם הכלי שרבינו נתן לנו, תפילה והתבודדות! רבש"ע תן לי כוחות לילדיי, רבש"ע תעזור לי שאמצא דרך לדבר עם ילדיי, רבש"ע תעזור לילדיי בתלמוד תורה ובבית ספר.

לדבר עם הילדים על קדושה

אמור ואמרת, צריך לדבר עם הילדים, צריך לדבר איתם בענייני קדושה, ההורים לא יכולים לסמוך על המלמדים שהם ידברו איתם, הם חייבים לדבר איתם, להזהיר אותם מאנשים רעים ומאנשים חולים, להגיד להם את זה שוב ושוב, כמובן בצורה מאוד יפה

הוא אמר שזה קשה לו לקבל כרגע, אבל זה לא קשור לזה שהוא לא מכבד אותה, אולי אשמע הרבה דרשות שהכובע לא העיקר ואז אבין אבל כרגע זה מאוד קשה לי, אמרתי לו אותו דבר זה בדברים שאתה מבקש ממנה, היא מאוד מאוד מעריכה אותך, אבל כרגע קשה לה לקבל את הדברים האלו, אולי עם הזמן זה פחות יציק לה, היא עדיין מאוד מכבדת אותך, אבל אף בן אדם לא משתנה מרגע לרגע, ותזכור שלא כתוב 'אשה בעלה מחנכה', אלא 'אשה בעלה משמחה'.

תשמח את הילדים שלך עם השלום בית

המתנה הכי גדולה שהורים יכולים לתת לילדים, זה שלום בית, אם אתה רוצה לתת להם מתנה יפה לדמי חנוכה, או מתנה יפה לאפיקומן, או איזה הפלגה יפה, הורים רוצים לתת לילדים מתנות הכי יפות וגדולות, הדבר הכי יפה שאפשר לתת להם זה שתראה איך אתה מסוגל לחיות בשלום בבית, תן לילדים שלך מתנה סעודה יפה בשבת, תראה לילדים שאתה מוותר כשמשוהו לא היה מוכן בדיוק כמו שחשבת שיהיה, אל תדליק אש אם היא עשתה משהו שזה לא בדיוק כפי שאתה רוצה, אם אתה רוצה לדבר איתה, חכה שהילדים ילכו לישון, ואז תשאל אותה אולי כדאי לעשות אחרת, תלבנו את הענין, בפני הילדים תדברו הכי יפה שאפשר, אל תתווכחו, ככה הילדים גדלים בריאים, וככה הם מקבלים מה שאומרים, ואם יתנו להם מכות בסוף יגדלו ויחזירו, וזה רק ירחיק אותם.

תפילה על סבלנות לילדים

אברכים שואלים אותי, הדרשה מאוד יפה, אבל אני מגיע הביתה ואני רואה שהילדים משתוללים אני מיד כועס עליהם, אני רוצה

תלמידי היכל הקודש לומדים כל יום את הדף, מוהרא"ש אמר לנו, שכל יהודי חייב כל יום ללמוד דף גמרא, ואם אתה לא מבין, תגיד את המילים, ואם אין לך מושג מה כתוב בגמרא, תגרוס את המילים, בתורה הקדושה יש את כל הרפואות ואת כל הישועות, ותסתכלו בדף שהולכים ללמוד מחר במסכת בכורות, הגמרא מספרת את הסיפור שמוהרא"ש סיפר לנו הרבה, שיהודי תלמיד חכם הלך לעולמו, והוא היה יהודי חולה, ואשתו עזרה לו תמיד, היא עזרה לו ללבוש את התפילין, וכל מה שרק היה צריך היא היתה מוכנה שם, הוא רצה בית של תורה והיא עמדה לסייע לו, ואחרי שהלך לעולמו היא התחתנה עם איזה גנב, והיא היתה מאוד מסורה לו, היא הכינה לו את הכלים איך לפרוץ בתים, היא היתה מאוד מסורה לבעל, אבל הדבר הזה קורה רק אחרי זמן, אי אפשר לפעול בכח, אין אפשרות לפעול בבית עם כח, כמה שתרצה לתקן בכח זה ילך הפוך, אם אתה מאוד מאיים ומפחיד, יעשו כרגע את מה שאתה מבקש, אבל בפנים בוערת אש, ובסוף זה יתפוצץ, הבעל צריך לכבד את אשתו, ואם היא מרגישה שהבעל מכבד אותה כמו שהיא, ולא מחפש לתקן אותה, היא בסוף תעשה את רצונו, זה לא הולך ביום אחד.

אשה בעלה משמחה ולא בעלה מחנכה

הגיע אלי אברך ואמר שאשתו לא מעריכה אותו ולא מכבדת אותו, כי היא לא מוכנה לעשות לו את זה ואת זה כמה שהוא כבר ביקש, שאלתי אותו, האם אתה מעריך אותה ומכבד אותה, הוא אמר שכן, שאלתי אותו מה תעשה אם אשתך תבקש ממך להחליף סוג כובע, הוא אמר שהוא לא מסוגל, שאלתי אותו, הרי אתה מכבד אותה,

לילדים בסעודה שלישית ואוספים אותם, הלוואי שיעשו את זה בכל בתי הכנסת של היכל הקודש, יש הרבה מקומות שסוגרים את האור בסעודה שלישית, כדי שיוכלו לבכות, והאבא יושב בפנים ובוכה בסעודה שלישית והוא לא יודע בכלל איפה הילדים שלו, אולי מישהו מטמא אותם בחושך רח"ל, אינני יודע אם מותר לעשות דבר כזה, לעשות חושך בבית כנסת, זה הרי מסוכן, יש מצוות ועשית מעקה לגגך, חובה על האבא לראות איפה ילדיו, שלא יסתובבו רק בחוץ כל הזמן.

לא להשאיר את הילדים לישון בשבת

מוהרא"ש היה מעורר על ההורים שיוצאים להתפלל בשבת בתפילת ותיקין, והילדים יושנים, וכשהאבא חוזר הוא הולך לישון עד הסעודה, אין לו מושג בכלל היכן ילדיו מתפללים, הרי זה מסוכן מאוד לילדים, בשבועות מאוד הקפידו בברסלב להתפלל תפילת ותיקין, ואחרי שראיתי אצל מוהרא"ש שלפעמים הוא התפלל ותיקין בשבועות ולפעמים לא, אני מקווה שאני לא הולך מהמסורה כששיניתי את זה, ואם כן, ד' הטוב יכפר, אמרתי לאברכים, מי שאין לו ילדים, שיתפלל ותיקין, אני לא יכול להתפלל ותיקין, יש לי ילדים קטנים ואני צריך להביא אותם לבית כנסת, זה תפילה של יו"ט, אני רוצה שהם יתפללו תפילת הלל, ושישירו 'אהבה רבה', לפני שהיו לי ילדים התפללתי ותיקין, אבל כעת אני חייב להתפלל איתם, שבועות זה לא רק עוגות גבינה, זה מתחיל עם התפילה, וזה רואים בפרשתינו להזהיר גדולים על הקטנים.

להדריך את הילדים להתנהג בצניעות

חייבים ללמד את הילדים הלכות צניעות,

קצת מנוחה, אני רוצה קצת שקט, העצה היא להתפלל על זה לפני שמגיעים הביתה, מוהרא"ש היה אומר, כשכל יהודי עובר ליד המזוזה, הרי הוא בין כה מנשק את המזוזה, אז למה שלא יוסיף כמה מילים, רבש"ע עזור לי, כל אברך לפני שהוא מצלצל בפעמון ולפני שהוא פותח את דלת ביתו ומנשק את המזוזה, תגיד כמה מילים, רבונו של עולם תבוא איתי יחד לתוך הבית, אין לי כבר כוח, תעזור לי לעשות אטמוספירה נעימה בבית, תעזור לי לחשוב גם מאחרים, זה נכון שהאברכים עובדים קשה, והם סחוטם מהעבודה, ובאמצע רצים לשחרית מנחה וערבית, ועוד איזה עשיית חסד ביני לביני, ואין להם כח כשמגיעים הביתה, לכן צריך הרבה לבקש מהקב"ה על כך, שיהיה לנו כח לילדים, שיהיה לנו כח לקרוא איתם קר"ש, אצל ר' נתן היה מאוד חשוב עבודת 'תיקון חצות', והיה חייב ללכת לישון מוקדם כדי לקום לחצות, אבל הוא אמר שעוד יותר חשוב לו לקרוא קר"ש עם הילדים, והוא מחכה להם ועוד לא הולך לישון עד שיבואו הביתה.

לקחת את הילדים בשבת לתפילות

מגיע שבת בבוקר חייב האבא לקחת את ילדיו לבית הכנסת, באמצע השבוע המלמד מתפלל איתם, וזה משהו שנשאר לילד לתמיד, כי ילד אחד יגדל תלמיד חכם וילד אחד יעבוד, התפילה תישאר איתו לתמיד, כשמגיע שבת צריך האבא לראות שהילדים שלו מתפללים, כל ילד לפי הרמה שלו, ילד קטן יגיד קצת נקדישך וילך לשחק, יותר גדול יגיד גם 'כי לעולם חסדו', ועוד יותר גדול יגיד גם נשמת, תחזיק את הילדים לידך ותעשה איתם מבצעים, תחלק להם סוכריות, ב"ה שכאן המלמדים דואגים

שיש לו כסף ומי שאין לו, רבינו אמר פעם, שאומרים שיש כזה מקום שנקרא 'עולם הזה', אולי זה נמצא למעלה, כי כאן בעולם הזה יש רק גיהנום, חוץ ממי שיש לו צדיק שמחזק אותו ומלמד אותו לדבר עם ד' על כל דבר, כשלא יודעים מה לעשות פונים אל הקב"ה, רבש"ע אני מבולבל, מה אני עושה עכשיו, האם ככה או ככה, אני לא יודע מה לעשות, אתה חונן לאדם דעת, מה עושים כאן, ואחרי כמה דקות שמדברים ומפרטים את כל מה שיושב על הלב, כבר נהיה יותר קל, ושוב עובר כמה דקות ומתחיל להציק משהו, ופונים להקב"ה, רבש"ע אני מוסר את עצמי אליך, ככה רבינו נהג, בכל בוקר הוא אמר רבש"ע אני מוסר לך את עצמי ואת כל בני ביתי ואת כל התלויים בי, את כל מעשיי ותנועותי ודיבורי ומחשבותי.

ספירת העומר

השבוע יש לנו גם את המצווה של ספירת העומר, וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום, מחג הפסח אנחנו סופרים עוד יום ועוד יום, ומתקרבים לחג הגדול קבלת התורה, ר' נתן הסביר את ימי הספירה, שמראים לנו מן השמים כמה כל יום חשוב, אל תגיד, שהיום כבר אבוד, מחר אתחיל את העסק החדש, מחר אתחיל דיאטה, מחר אתקן את הזכוכית שנשברה, מחר כבר אחליף את הנורה שנשרפה, או שבוע הבא, ככה זה ברוחניות וככה זה בגשמיות, אנשים לא מנצלים את היום שנתנו להם, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רע"ב, תעשו לעצמכם סימן 'ערב', תורה עריבה ומתוקה, וכך לשון רבינו: היום אם בקולו תשמעו, זה כלל גדול בעבודת השם, שלא ישים לנגד עיניו כי אם

הילדים מתחילים לגדול ומלמדים אותם, שיש ילד ויש ילדה, וצריך להיות בהפרדה, אם לא אומרים להם כלום, זה ממשיך אחרי החתונה, האברך הולך למשפחת חמיו וחושב שהאחיות של אשתו הם כמו אשתו, ירחם השם, להזהיר גדולים על הקטנים, צריך לדבר עם הילדים על זה, ברוך השם שאני מדבר עם החתנים על כך, ומדריך אותם שהגיסות הן גיסות והן לא אחיות שלו, ההורים צריכים לחנך את הילדים.

כולם עובדים קשה, לכל הפחות שזה יהיה בחינוך

עבודת החינוך היא באמת עבודה קשה, אני שואל את הבחורים שבאים אלי הביתה לסעודה ורואים כמה קשה עבודת החינוך, האם אתם עדיין רוצים להתחתן, הם אומרים שבאמת לא יודעים איך עושים את זה, נוטלים ידיים, ומיד מגיע הילד ומבקש מיץ ענבים, אם הוא ילד גדול אפשר להגיד לו את כל התורות שהדג מתחיל לשחות במיץ ענבים וכו', אבל ילד קטן לא מבין, הוא צריך מיץ ענבים, הוא מקבל מיץ ענבים ואז מתחיל ריב בין שתי ילדים, והבחורים רואים את זה ושואלים איך באמת מסתדרים, אמרתי להם, תדעו לכם, שהחיים הם בין כה קשים, לכל אחד יש קשיים, והאברך הזה שבחר לחיות לבד בלי אשה וחושב שהוא יכול ללכת לאן שרוצה, אל תחשבו שיש לו חיים טובים, לכל אחד קשה, אבל מי שיש לו ילדים לכל הפחות יש לו קצת נחת, יש לו קצת שכר על זה, הרי קשיים יש בין כה לכל אחד, כל מי שנמצא בעולם הזה חייב לעבור קשיים, ואז יש לו שתי דרכים, או לקחת תהלים ולבקש מהקב"ה ולהודות לו, או לצעוק ולכעוס ולרטון, אבל ככה או ככה יש קשיים, מי שכן נשוי ומי שלא נשוי, מי שיש לו ילדים ומי שאין לו, מי

אותו היום, הן בעסק הפרנסה והצטרפותו, שלא יחשוב מיום לחבירו כמובא בספרים, וכן בעבודתו יתברך, לא ישים כנגד עיניו כי אם אותו היום ואותה השעה, כי כשרוצים להיכנס בעבודת ד', נדמה לאדם כאילו הוא משא כבד, ואי אפשר לו לישא את המשא הכבד הזה, אבל כשיחשוב שאין לו רק אותו היום, לא יהיה לו משא כלל עכלה"ק. האדם צריך לחשוב מה אני יכול לעשות עכשיו, עכשיו אני יכול להתפלל מעריב, ומה שלא התפללתי אתמול ושלשום, אני עוד ישוב על זה בתשובה, אבל כעת אני צריך לראות מה הקב"ה רוצה ממני כעת, לפעמים שואלים משהו אולי תצטרף לעשירי למעריב, הוא עונה, מעריב? הרי כבר עשר שנים שלא התפללתי, ורבינו אומר לנו שזה לא קשור, תסתכל על מה שקורה עכשיו.

לספור מחדש, כך שיטת הרה"ק מקאמרנא, וכך פוסק מוהרא"ש בסוף ימיו [בהתחלה הוא כתב אחרת], ואם אתה לא רוצה לפסוק כך, אלא כפי שכתוב בשו"ע, עדיין חובה עליך לומר את ה'לשם יחוד', ואומרים ברוך אתה 'השם אלוקינו' מלך העולם וכו', אל תגיד את שם השם, אבל תגיד את הברכה בלי שם השם, ואת הספירה, ולמנצח וכו', אל תגיד שאתה פטור בגלל אתמול, קח את היום, כל היום הוא לעצמו, רבינו לא מרשה לנו לחשוב על מחר, בשני הצדדים, לא להגיד שמחר אני כבר יעבוד את השם, וגם לא להגיד הרי מחר אני יפול מזה, למה להתחיל בכלל, רבינו אומר לנו להסתכל רק על היום, היום אני מניח תפילין, היום אני הולך למקווה, היום אלמד קצת.

הטחרה במקווה

כשרבינו גילה את התיקון הכללי הוא אמר לנו שהדבר הראשון זה מקווה, ואפשר להרגיש את זה, אנשים אומרים לי שזה דמיון, ורק בגלל שאני חושב ככה אני מרגיש את זה, נו נו, הרי הדברים שלך הם גם דמיונות, אתה חושב שאתה לא שווה כלום ולכן אתה מרגיש כלום, אתה חושב שאם יהיה לך רכב יפה תהיה בשמחה ולכן אתה רוצה רכב חדש, בין כה הכל אצלך דמיונות, אז בוא תיקח את הדמיון הזה, תיכנס למקווה, אתה תרגיש אחרי זה שמהו ירד ממך, אנחנו חייבים להאמין בדברי חז"ל שאחרי שבן אדם חוטא מלווים אותו מלא קליפות, חז"ל אומרים בברכות שאם אדם היה רואה מה קורה סביבו הוא היה מיד מתעלף, כי יש מלא מלא קליפות מסביבו, איך מתפטרים מהם, על ידי הטבילה במקווה, כי 'רוח' ו'מים' לא יכולים להתערב יחד, אז הם נעלמים ברגע שנכנסים למים, רבינו אומר בספר המידות,

לקחת משהו רק לעכשיו ורק להיום

ואם מאוד קשה לאדם לצאת מהבית בלילה ללכת לחפש מעריב, אז יהיה לו יותר שחר על זה, לפום צערא אגרא, שואלים משהו האם הוא נוהג להגיד תהלים, הוא עונה, בעז"ה מחודש הבא אתחיל כל יום קצת, אומר לו רבינו, אל תדחה ואל תקח דברים גדולים, תגיד עכשיו מזמור אחד, וככה האדם לא נופל, כשהאדם חושב מדף גמרא אחד, ומתפילה אחת, ומיום אחד של לימוד התורה, הוא יכול לעמוד בזה, וזה הסוד של ספירת העומר, כל יום ויום נספר לעצמו, אמרתי לבחור אחד שיבוא לספור ספירת העומר, הוא אמר לי שהוא שכח כבר ביום הראשון לספור, וזהו, אמרתי לו ששום תירוץ לא יעזור לו, כי פסק הרה"ק מקאמרנא זי"ע שכל יום ויום היא מצוה בפני עצמה, אתה חושב שאם שכחת יום אחד סיימת עם זה, ממש לא, כל יום תבוא

שצריך להתנהג בצניעות, עומדים עם הפנים לכותל, אבל למקווה הולכים, בישיבה שעבדתי עשו תקנה, שאחרי שבע בבוקר סוגרים את המקווה, כי רצו שכולם יבואו לפנות בוקר, והבחורים אמרו לעצמם, לא צריך לפנות בוקר ולא צריך מקווה, בסוף הישיבה הפסידה פעמיים, כמה שהתחננתי אליהם שיעשו לי טובה שיפתחו את המקווה, כי הם לא קונסים את הבחור עם זה שלא נותנים לו מקווה, אם היו קונסים את הבחור שמי שלא מגיע לפנות בוקר לא יסע לטיול, הם היו מגיעים, אבל אם אומרים לו שלא יתנו לו להיכנס למקווה, הוא ישמח לא לבוא לפנות בוקר, הוא לא צריך את המקווה, היו צריכים לעשות הפוך, כל מי שמגיע מאוחר, לא יוכל להיכנס לישיבה רק אחרי מקווה ותפילת שחרית, מי צריך את השיעור של המגיד שיעור, תן לו כלים לחיים שלו, שידע ללכת למקווה ולהתפלל, אבל המגיד שיעור אומר לו שהוא חייב להיכנס לשיעור, והוא מתבייש מאבא שלו ומהחברים שלו, ובסוף הבחור לא הולך למקווה ולא מניח תפילין, אולי נשמע לכם שאני מדבר גוזמאות, ואולי מגידי שיעורים שומעים אותי וחושבים שאני מדבר מחוס גבוה, אבל הבחורים מספרים לי את האמת, והלוואי והם היו אומרים למגידי שיעור את האמת שהם לא מתפללים, ואני לא מדבר על הבחורים החלשים, אלא הבחורים החשובים והאברכים החשובים, הם מספרים לי בשקט מה עובר עליהם ומדוע, אולי בחוץ הוא נראה הכי חשוב, אבל בשקט בשקט רק הקב"ה והבחור יודעים מה עובר עליו, אין לכם מושג מה קורה אצל בחורי הישיבה, על אף שבפארענצ'עס רואים אלפי בחורים שמתנענעים.

שאם נכנסים למקווה ועוצרים קצת את הנשימה יש המתקת הדינים, תנסו את זה, תמתינו קצת בתוך הבור, וכל הקליפות והדינים יעלמו לכם, מוהרא"ש אומר לחשוב בעת הטבילה מהשם 'מקוה', זה בגימטריא קנ"א, אני לא רוצה ללמוד אתכם קבלה, אבל זה לא קבלה, זה משהו מעניין, אחד השמות של הקב"ה הוא השם 'אהי"ה' ועם המילוי של אות ה' הוא בגימטריא קנ"א, אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה, אולי לא צריך לחשוב את כל המילוי, אבל תחשבו על המילה אהיה, אני רוצה להיות טוב, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן ו'] שהשם אהי"ה הוא שם של תשובה, מעכשיו אהיה טוב.

מקווה היא תענוג לגוף ולנשמה

גם אם לא הלכת עד היום ואתה לא חסיד ואתה לא אברך כולל, תיכנס למקווה ותרגיש טוב, ואם אתה רוצה לעשות חיים, מה יש יותר טוב מג'קוזי טוב, אברך אחד אמר לי שאני חייב לבוא איתו בחורף לשווייץ, מה יש שם, יש שם קור אימים, ויש בחוץ בריכה מחוממת רותחת, והכל מסביב קור אימים, הוא מנסה לתאר לי את התענוג שיש מזה, שבחוץ יש קור מינוס אפס וכו', אמרתי לו שיש לי את התענוג הזה כל יום בבוקר, אני לא חייב לטוס ולארז מזוודות, ולעבור את כל הביקורת, ולחלק את הילדים, ואז לדעת להסתדר שם עם האשה, המון המון בעיות של שלום בית מתחילים בחופשות, אולי בתמונות הכל נראה יפה, אבל המחלוקת בוערת ורותחת, כי בבית כל אחד עסוק עם עיסוקיו, וכשנוסעים ונפגשים לבד מתחילים הויכוחים, ולי יש את כל התענוג של שווייץ כל יום במקווה בבוקר, בכמה דולרים בודדים, מחיה נפשות, כמובן

ללמוד מה שחשוב באמת

חבל שלא מלמדים את הבחורים מה באמת חשוב, אם המגיד שיעור היה אומר לו כשהיה מאחר, שקודם יניח תפילין הוא היה יודע מה לעשות, כי למחרת השבע ברכות, הוא צריך ללבוש קסדה כשנכנס לעבוד בבניה, והוא צריך ללבוש מגפיים, ואז הוא שוכח לגמרי שהוא חייב להתפלל, כי אין לו כעת את הכובע והחליפה, ולא אמרו לו שהתפילין כ"כ חשוב, ויש לו בבית נרתיק טלית ותפילין מצמר יפה, אבל אי אפשר להביא את זה לאתר בניה, לפעמים אומרים לאברך אולי תקרא קר"ש שעל המיטה, הוא עונה אתה מזכיר לי משהו מהתלמוד תורה, היה לי מלמד שדיבר על זה, אמרו פעם לר' נתן על אנשים שהם מגלחים את הזקן ועוברים על חמשה לאוין, אמר להם ר' נתן וכאן אברכים חסידיים עוברים כל יום על איסור קריאת שמע לאחר זמנה, וזה איסור דאורייתא, אבל מה לעשות שלא אמרו לבחורים מה הכי חשוב בחיים, אפשר להיות דבוק אל הקב"ה כל היום גם אם הולכים לעבודה, קוראים קר"ש בזמנה ומתפללים קודם העבודה, וכל הזמן בעבודה נזהרים לא לרמות אנשים, ושומרים על הפה, להיזהר לא להיות חלק מאומות העולם, הם מלאים בניבול פה, והאברכים לא קולטים שאסור לנו להיות חלק מהם, אנחנו חייבים לשמור על הפה ולא לדבר מלוכלך, ותכניסו לכיס איזה כרך משניות קטן או תהלים קטן, כי פתאום מתפנה לך כמה דקות, ותוכל לגרוס עוד משנה ועוד פרק.

חייבים ללמוד

אני לא רוצה לתת מוסר לאברכים, שלא תגידו שאני קצת יותר מדי חריף, אבל חייבים ללמוד כל יום, כל יום חייבים קצת

ללמוד, ואם אתה רואה שאתה לא מגיע ללמוד עם חברותא, תקח את הדרך הלימוד הקדוש של רבינו, תתחיל ש"ס כסדרן, תשים לעצמך סימניה איפה אתה אוחז, תמשיך כל יום עוד קצת גמרא ועוד קצת גמרא, עוד פרק משניות ועוד פרק משניות, תפסת עוד פרק הכל רווח, אני יכול לגלות לכם שגם מי שעובד קשה לפרנסתו יכול לתפוס ח"י פרקים משניות, אבל הוא חייב לוותר על הסטטוס או שאר ענייני חדשות, והוא חייב לוותר לדעת בדיוק מה קורה בקרעסטיר בכל רגע ומה קורה במירון בכל רגע, כי רבינו אומר על זה שבינתיים עוברים כמה וכמה שנים ולא קלטו ששרפו את הזמן, אנחנו צריכים להכין משהו לעצמינו, גם שיהיה לנו יכולת להחזיק מעמד בעולם הזה, וגם שיהיה לנו משהו לשבוע הבא, תתחילו בדברים קטנים, עוד קצת ועוד קצת, אני כל כך נהנה כשאברך מגיע ואומר לי שיש לו איזה סיום, ב"ה הבחורים מסיימים כל הזמן, יושבים כל היום בישיבה, אתמול היה סיום הש"ס, ושבוע הבא יש עוד 2 בחורים שמסיימים ש"ס, אבל אברך שתופס באמצע העבודה עוד פרק ועוד דף גמרא יש לזה חשיבות מיוחדת, אי אפשר בכלל לתאר את השמחה שהיה לי כשאברך הראה לי על המשניות שכתב שם 'סיימתי את המשניות על המשאית', סיימתי על המנוף, ומה איכפת לכם מה שאחרים צוחקים, אל תתווכחו עם אף אחד, אם אומרים לכם שזה לא נחשב ללימוד, תגידו תודה רבה, אני מאוד מעריך אותך, ואם אתה פוגש אותו עוד שנה, תשאל אותו מה הוא עשה בשנה האחרונה, הוא באמצע ללבן מה ההבדל בין ידיעה לבחירה, ומה ההבדל בין אמונה לבטחון, ומה ההבדל בין עצבות ללב נשבר, ובינתיים תפסת כמה פעמים ששה סדרי משנה.

יהודי פשוט

אני לא יודע מה ההבדל בין אמונה לבטחון, אני מבקש מהקב"ה אני רוצה להאמין בו, ואני רוצה לבטוח בו, בפשטות, בלי להיכנס לפילוסופיה, ומה ההבדל בין חכמה לבינה ולדעת, אני לא יודע, אני בוכה להקב"ה תן לי חכמה בינה ודעת והרבה שכל לעבוד אותך, תן לי הבנה בתורה, תן לי עצות בעבודת השם, אני לא יודע בדיוק את ההבדלים בין הלשונות, גם אני לא יודע בדיוק את העמקות, אני רוצה להיות יהודי פשוט, רבינו אמר איי פראסאטאק, כמה חשוב זה הפשטות, להיות יהודי פשוט, להגיד תהלים ולדבר עם ד' ולבקש מד', ולא להתחכם, בשבת הוא שר זמירות בפשטות, רבינו אמר שעיקר היהדות זה תמימות ופשיטות, הלוואי ונזכה לקיים את כל דברי רבינו בתמימות ובפשטות.

דרך הלימוד

עוד מעט מגיע חג השבועות, ויש קהילות שנוהגים לשיר את השיר 'אהבה רבה', גם אצלינו נוהגים כך, כולם בוכים את הלב, ומבקשים והאר עינינו בתורתך, ואחרי התפילה מכניסים את הלביבות גבינה, ומתחילים התירוצים, מה אני יעשה שאני לא מבין גמרא, מה אני יעשה שאין לי חברותא, מה אני יעשה שאין לי כח ועצבים, מה אני יעשה שיש לי בית קשה ואני מאוד טרוד, ואם אשאל דיין הוא יגיד לי שאני פטור מלימוד התורה, אני רץ מהעבודה לבית חולים ירחם השם, כל אחד עם טרדותיו ונסיונותיו, אבל רבינו נתן לנו כלי עבודה לחג השבועות, תשובה לכל התירוצים, תיקח את הגמרא והתחיל לגרוס, בכל שנתי שאני עובד עם הבחורים, ראיתי כבר המון המון סוגי בעיות, וכולם התרפאו על ידי דרך הלימוד,

אין לכם מושג מה קורה בישיבות, אנשים חושבים שרק הם לוקחים תרופות, ורק הם הולכים לעזרה, ולא יודעים שגם החבר וגם השכן כולם מטופלים, ומפחדים משידוכים וכו', כאן בישיבה לא נותנים לאף אחד תרופות, כאן נותנים את דרך הלימוד, כולם התרפאו מהבעיות שלהם, אין צורך להרדים את הבחורים, הייתי בישיבה ששם נותנים לבחורים כל מיני תרופות הרדמה, כי למגיד שיעור יש טעם בספר באר מים חיים, והוא החליט ללמוד עכשיו עשר דפים בספר, ולבחורים אין סבלנות וכו', אני לא מכיר את כל ה-ABC שמניחים על הבחורים, הם לא חולים, הם בחורים בריאים, שאין להם סבלנות ללמוד, תתנו להם את דרך הלימוד.

מוהרא"ש היה אומר על עצמו שהוא היה ילד בריא ולא רצה ללמוד, ומצא את רבינו, ורבינו גרם לו להתחיל ללמוד, גם המגיד שיעור לא היה מוכן לשבת שעה בשיעור אם זה משהו שלא מעניין אותו, הוא יעשה רק מה שמעניין אותו, תן לבחור מה שמעניין אותו, הבחורים מקבלים כל כך הרבה חיות בדרך הלימוד, הם מקבלים טעם בתורה, הם מתחילים להיות מתמידים, הרי יש לו נשמה, והנשמה זועקת ורוצה ללמוד, רק צריך לקחת את המפריעים, הגיעו בחורים שמרוב לחץ מהישיבה והתלמוד תורה לא הצליחו לקרוא עברי כמו שצריך, אבל כשהתחילו ללמוד בדרך הלימוד בלי לחץ התחילו לקרוא טוב.

לא להיכנס למחשבות של כפייתיות

עוד מעט כבר נוסעים לאומאן, ויש לאנשים כל כך הרבה שאלות וספיקות, איך אומרים בדיוק את התיקון הכללי, פשוט מאוד, תגיד איך שאתה יודע, וגם אם אתה קורא בשגיאות, רבינו יתקן אותך, סיפרו

אני לא יודע אם אתם זוכרים את הדרשות של מוהרא"ש באומאן, זה היה מלא בחכמה, בהתחלה הוא היה אומר, תנצלו כל רגע, תרוצו לרבינו, תלכו שוב ושוב לציון, אל תפססו את ההזדמנות, אבל בדרשה האחרונה מוהרא"ש לא אמר שירוצו שוב, אלא הדרשה היתה מאוד מרגיעה, אשרינו שהגענו לאומאן, לא משנה מה עשינו ומה אמרנו וכמה זמן היינו בציון, העיקר שזכינו לקיים דברי רבינו והגענו אליו לראש השנה, רבינו אמר שבראש השנה הוא מתקן אף את מי שהוא לא יכול לתקן כל השנה, וכך המשיך את כל המימרות של רבינו על המעלה של ראש השנה, וכמה אנחנו צריכים להיות שמח מזה.

להתכונן לנסיעה לראש השנה

כעת הזמן להזכיר לכל מי שעוד לא קנה כרטיס, שצריך לקנות כרטיס לאומאן, אל תצאו מאוחר, שנה שעברה יצאו קבוצה שלימה בחמישי אחה"צ, וכולנו היינו לחוצים שלא יחללו את השבת, האוטובוס הגיע ממש בערב שבת, תתפללו על זה הרבה שתדעו מה לעשות, שתגיעו לרבינו מספיק מוקדם, ואל תשכחו שרק הקב"ה נותן לכם פרנסה, ואל תעשו חשבונות של פרנסה, כי לרבינו צריכים להגיע, ואשרי הזוכה לבוא לרבינו לראש השנה ולשמוע את דיבורי ההתחזקות, ומי שמרגיש התעוררות במקום אחר, שילך למקום אחר, וחס ושלום אם משהו ינסה לעשות פירודים, אני הבטחתי למוהרא"ש כשנפרדתי ממנו בימיו האחרונים, שלא יהיה לי חלק במחלוקת, כל מי שרוצה להתפלל עם חבורה אחרת בהיכל הקודש, שילך לשם, זה לא משנה איפה מתפללים, ואיפה אוכלים ואיפה יושנים, העיקר שמגיעים לרבינו לראש

לי שראו משהו בשדה התעופה בחזרה מאומאן שהסתובב שם בצורה נוראית, רץ הלך ושוב, ושאלו אותו מה קרה, הוא אמר שהיו לו כל כך הרבה מניעות עד שסוף סוף הגיע אחרי שהסתכסך עם כל המשפחה, וכעת הוא בדרך חזור, והוא לא בטוח שהוא אמר נכון את כל המילים של 'תיקון הכללי', ירחם השם כל אלו שסובלים מכפייתיות, אברך סיפר לי שמול הבית שלו יש חנות, והם מסתכלים מהחלון איך הבן אדם סוגר את החנות, עשרות פעמים הוא נועל שוב ושוב, מרוב כפייתיות, ממש יסורי איוב, מי שבריא צוחק מזה, אבל אסור לצחוק, אלו יסורים נוראים.

רבינו נותן עצות לכל דבר, רבינו מרפא את כולם, לרבינו יש דרך ל OCD שאסור לתת למחשבות האלו מקום, ואסור לרוץ אחריהם, ואסור לריב עם המחשבות כי הם ירוצו אחרי האדם, אלא להמשיך לעשות את שלו והקב"ה יעזור לו, אמר לי יהודי שהוא רופא גדול בתחום זה, שמאז שמוהרא"ש גילה לו את התורה בליקוטי מוהר"ן בענין זה [חלק א' סימן ע"ב] הוא כבר נתן את זה לעשרות מטופלים וכולם הבריאו מזה, נכנסת מחשבה לאדם שהבית לא נעול, אז לא, אסור להתחיל להתווכח זה כן נעול, כי כמה שיענה למחשבה, המחשבה רק תתגבר, צריך להגיד למחשבה, נכון הבית פתוח, לא קרה כלום, לא יקרה כלום אם יכנס גנב הביתה, נשמע לך שמישהו מסתובב בבית, אז הוא מסתובב, אל תריב עם המחשבות, אתה מתחיל לקרוא קר"ש, ואתה חושב שלא דקדקת היטב את המילה 'שמע', אז לא, תמשיך הלאה, אל תתווכח עם זה, אל תנסה לטוס בחזרה אם לא אמרת את התיקון הכללי, אז לא אמרת כמו שצריך, רבינו מקבל אותנו כמו שזה.

עוד בדרך לכל אחד, ובשחרית רצתי לקלויז כי אני חייב תפילה יפה, זה ראש השנה, אני עוד לא יודע איך מתפללים בפינה עם הטלית על הראש, ואחרי שחרית אני חושב מה אני עושה כאן, אני חייב את הדיבורים של מוהרא"ש, באמצע ההפסקה ברחתי למוהרא"ש, ראיתי אחד יושב עם משניות אחד עם תהלים, רצתי בחזרה לתפילת מוסף בקלויז, כל כך נהניתי מ'אשרי העם יודעי תרועה', ואחרי זה רצתי בחזרה לשמוע את הדרשה של מוהרא"ש, לא הבנתי אף מילה בלשון קודש, אבל לשנה הבאה כבר הייתי עם הרבה יותר שכל מהדרשות של מוהרא"ש והחלטתי שכאן המקום שלי, אני לא צריך נוסח ולא צריך כלום, אני מתפלל עם מוהרא"ש, בחרתי לעצמי פינה וזהו, עד ששנה אחת ביקש ממני מוהרא"ש להתפלל לפני העמוד, אין מסרבין לגדול, ובטח לא לרבי שלי, אבל אמרתי לו שאני מפחד אני אף פעם לא התפללתי לפני ציבור גדול, הוא אמר לי, תצייר לעצמך שאתה בתוך יער של אלפי עצים, נו, לא רציתי להגיד שאין כאן יער, אבל קיבלתי את זה, ביקשתי מהקב"ה שוב ושוב עד שעזר לי והצלחתי לצייר לעצמי שיש שם יער של עצים, ד' יעזור שנוכל לקיים את דברי רבינו ולהיות יראי השם.

השנה, כל אחד יקבל את ההתחזקות איפה שהוא מרגיש, ואני ימשיך לאהוב אתכם, אוי ואבוי אם מישהו יעשה כאן מחלוקת, כשנפתח כאן עוד בית כנסת בהיכל הקודש, כתבתי בגליון שנפתח עוד בית כנסת, ואנשים צעקו עלי שאני כותב בדווקא כדי לעשות ליצנות, ועכשיו אני יכול לגלות את האמת, שמוהרא"ש ביקש ממני לכתוב את זה, הוא נתן לי את הנוסח המדויק איך לכתוב ומה לכתוב, כדי שלא יהיה מחלוקת, ויראו שהבית כנסת שלנו מברך את הבית כנסת השני, הוא אמר לי לכתוב שנפתחה חבורה נוספת של יראים ושלמים וכו'.

אני זוכר כשהתקרבתי להיכל הקודש, הייתי מאוד בקטנות, ומישהו כאן בהיכל הקודש אמר לי, שהתפילה בהיכל הקודש לא כל כך יפה, ועדיף שאלך לקלויז, יש שם בעלי תפילות נפלאים, ואני אוהב נוסח, כשהייתי ילד קטן כבר שמעתי את הנוסח של ברסלב, והייתי בוכה בלילות כששמעתי את הנוסח, ואני שמעתי שמוהרא"ש אומר שלא משנה איפה מתפללים העיקר שמגיעים לרבינו, ואני בקטנות הדעת שהיה לי בשנה הראשונה, בשנת תשס"ו, הלכתי באמת להתפלל בקלויז, ואז פתאום נזכרתי, מה אני עושה כאן, מי הביא אותי לאומאן, מיד רצתי למוהרא"ש למגומטר לתת 'לשנה טובה', הוא הרי הביא אותי לרבינו, אז מוהרא"ש